

Vergaderjaar 2010–2011

32 500 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2011

Nr. 148

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 21 februari 2011

De vaste commissie voor Buitenlandse Zaken¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Buitenlandse Zaken over de brief van 12 oktober 2010 inzake de evaluatie van het FOL-Verdrag over de periode oktober 2008 tot en met september 2009 (Kamerstuk 32 500 V, nr. 5). De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 18 februari 2011. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Albayrak

De griffier van de commissie,
Van Toor

¹ Samenstelling:

Leden: Bommel, H. van (SP), Staij, C.G. van der (SGP), Albayrak, N. (PvdA), voorzitter, Timmermans, F.C.G.M. (PvdA), Ormel, H.J. (CDA), Ferrier, K.G. (CDA), Nicolai, A. (VVD), Haverkamp, M.C. (CDA), Eijssink, A.M.C. (PvdA), Irrgang, E. (SP), Roon, R. de (PVV), Voordewind, J.S. (CU), Pechtold, A. (D66), ondervoorzitter, Broeke, J.H. ten (VVD), Thieme, M.L. (PvdD), Kortenoeven, W.R.F. (PVV), Bosman, A. (VVD), Dijkers, S.W. (PvdA), El Fassed, A. (GL), Hachchi, W. (D66), Dijkhoff, K.H.D.M. (VVD), Driessen, J.H.A. (PVV) en Vacature GL.

Plv. leden: Raak, A.A.G.M. van (SP), Dijkgraaf, E. (SGP), Recourt, J. (PvdA), Samsom, D.M. (PvdA), Bruins Slot, H.G.J. (CDA), Çörüz, C. (CDA), Mulder, A. (VVD), Knops, R.W. (CDA), Arib, K. (PvdA), Dijk, J.J. van (SP), Mos, R. de (PVV), Wiegman-van Meppelen Scheppink, E.E. (CU), Schouw, A.G. (D66), Hennis-Plasschaert, J.A. (VVD), Ouweland, E. (PvdD), Wilders, G. (PVV), Leegte, R.W. (VVD), Heijnen, P.M.M. (PvdA), Braakhuis, B.A.M. (GL), Veldhoven, S. van (D66), Taverne, J. (VVD), Bontes, L. (PVV) en Sap, J.C.M. (GL).

1

Waarom is besloten tot verlenging met een periode van vijf jaar en niet langer of korter? Wat zijn de gestelde doelen die in die vijf jaar moeten worden bereikt?

Artikel XXVI, tweede lid, van het FOL-verdrag bepaalt dat het verdrag verlengbaar is voor «aanvullende tijdvakken van vijf jaar». De verlenging met een periode van vijf jaar wordt dus voorgeschreven door het verdrag. Middels het FOL-verdrag worden illegale drugsactiviteiten bestreden door het faciliteren van het opsporen en onderscheppen van drugstransporten. Het FOL-verdrag beperkt zich tot dit doel.

2

Zal het verdrag ongewijzigd worden verlengd of zijn er van de kant van Nederland en/of de Verenigde Staten wijzingen voorgesteld in het huidige verdrag? Zo ja, welke?

Er zijn geen wijzigingen voorgesteld bij de verlenging van het verdrag. Het verdrag wordt in ongewijzigde vorm verlengd met een periode van vijf jaar.

3

Welke kosten moeten door Nederland, de toenmalige Nederlandse Antillen en/of het eiland Curaçao dan wel Aruba worden gemaakt voor het functioneren van de bases? Welk deel van de kosten worden door de VS voldaan? Wat zijn de wijzigingen op dit financiële vlak vergeleken met de eerste verdragsperiode? Kunt u dat specificeren? Indien neen, waarom niet?

De FOLs zijn geen bases. De VS maakt beperkt gebruik van faciliteiten op de civiele luchthavens van Curaçao en Aruba. Op grond van het FOL-verdrag is er geen sprake van financiële verplichtingen jegens de VS. De autoriteiten van Aruba en Curaçao verlenen zonder kosten overeengekomen faciliteiten, grond, erfdienstbaarheden en recht van doorgang dat nodig is ter ondersteuning van activiteiten in verband met het FOL-verdrag. Tegen redelijke tarieven kunnen de VS gebruik maken van openbare voorzieningen en diensten (water, elektriciteit etc.). Voorts verlenen Aruba en Curaçao alle benodigde medewerking met betrekking tot prompte afhandeling van alle door plaatselijke wetten en voorschriften vereiste administratieve procedures. De VS zijn geen landingsgelden dan wel haven- en loodsgelden verschuldigd voor luchtvaartuigen, vaartuigen en voertuigen die ingezet worden in het kader van dit verdrag. De regering van de Verenigde Staten betaalt redelijke tarieven voor verzochte en geleverde diensten.

Er zijn geen wijzigingen op financieel vlak vergeleken met de eerste verdragsperiode.

4

Heeft president Chavez (ook in de voorbije periode) diverse malen gedreigd dat hij de Venezolaanse raffinageactiviteiten op Curaçao zal stoppen wanneer de FOL-vluchten in de regio voortgang blijven vinden? Zo ja, hoe serieus moeten dergelijke dreigementen worden genomen? Heeft president Chavez in dat opzicht ooit op enigerlei wijze de daad bij het woord gevoegd? Welke gevolgen voor de energiezekerheid van Curaçao zou sluiting van de raffinageactiviteit aldaar hebben?

Venezuela heeft enkele malen gedreigd de Venezolaanse raffinageactiviteiten op Curaçao te stoppen indien activiteiten vanaf de FOLs blijven plaatsvinden. De raffinageactiviteiten zijn op grond van deze activiteiten

echter nimmer gestaakt. Sluiting van de raffinaderij zou geen gevolgen hebben voor de energiezekerheid van het Land Curaçao.

5

Wat kan worden gezegd over het verzet van oppositiepartijen op Curaçao tegen het gebruik van vliegveld Hato als Forward Operating Location?

Bij brief van 26 maart 2010 heb ik de Staten-Generaal en de Staten van de Nederlandse Antillen en Aruba ingelicht over het voornemen van de regering om over te gaan tot verlenging van het FOL-verdrag uit 2000. Hoewel in de media berichten zijn verschenen over bezwaren die bij delen van de oppositie zouden leven tegen de FOL op Curaçao, is dit tijdens de parlementaire procedure niet gebleken.

6

Is sprake van een voortgaande concentratie van FOL-vluchten op/vanaf vliegveld Hato op Curaçao, waarbij steeds minder gevlogen wordt vanaf Reina Beatrix International Airport op Aruba? Is dat het gevolg van een beleid dat nadrukkelijk op zon verschuiving is gericht? Zo ja, wat zijn de redenen daarvoor?

Er is geen wijziging in het beleid ten aanzien van de FOL-operaties. De oorzaken voor minder activiteiten op Aruba zijn gelegen in beperkte beschikbaarheid aan parkeerplaatsen voor de luchtvaartuigen op de luchthaven Reina Beatrix.

7

Op welke manier wordt gewaarborgd dat transparantie over de vluchten binnen het FOL-Verdrag zo groot mogelijk is, zodat spanningen met landen in de regio zoveel mogelijk worden vermeden?

Het Koninkrijk hecht groot belang aan internationale en regionale samenwerking bij de drugsbestrijding. In het FOL-verdrag wordt deze samenwerking aangemoedigd, ook met andere landen in de regio. Om transparantie te waarborgen worden vertegenwoordigers van het gastland of samenwerkende derde staten op grond van het verdrag uitgenodigd deel te nemen aan vluchten («*host nation riders*»). Conform de verdragsafspraken wordt de Commandant der Zeemacht in het Caribische gebied op de hoogte gehouden van vluchten die vanaf de FOLs worden uitgevoerd. Jaarlijks ontvangen de Staten-Generaal en de Staten van Aruba en Curaçao een evaluatie over de doeltreffendheid en de effecten in de praktijk van het FOL-verdrag. Deze evaluatie is openbaar.

8

Is het juist dat het aantal missies boven Colombiaans grondgebied 116 van de 700 missies bedroeg over het jaar 2009? Deelt u de conclusie dat in de vorige evaluatieperiode, oktober 2007 tot en met september 2008, sprake was van 32 missies boven Colombiaans grondgebied? Deelt u dan de conclusie dat er een toename van meer dan 350% was van het aantal uitgevoerde vluchten in het kader van FOL boven Colombia? Indien neen, waarom niet? Wat is de reden (zijn de redenen) van de toename van het aantal vluchten boven Colombiaans grondgebied is?

In antwoord op vragen naar aanleiding van de evaluatie van het FOL-verdrag over de periode oktober 2007 tot en met september 2008 wordt melding gemaakt van 32 missies waarbij Colombiaanse *Host Nation Riders* meevlogen boven Colombiaans grondgebied. In 2009 werden er in totaal 138 missies boven Colombia uitgevoerd. In 2008 werden er 167 missies boven Colombia uitgevoerd. Er is dus sprake van een afname in het aantal vluchten boven Colombia.

9, 10 en 11

Kunt u verzekeren dat de vluchten boven Colombia geen ander doel hebben dan het verzamelen van inlichtingen in het kader van de surveillance, monitoring en het opsporen van drugstransporten, zoals is overeengekomen in het verdrag? Indien neen, waarom niet?

Kunt u verzekeren dat de vluchten boven Colombia niet ten doel hebben inlichtingen te verzamelen voor het vernietigen van cocavelden door middel van besproeiing met chemische bestrijdingsmiddelen en/of handmatige eradicatie? Indien neen, waarom niet?

Kunt u verzekeren dat de vluchten boven Colombia niet ten doel hebben inlichtingen te verzamelen ten aanzien van het binnenlandse conflict in Colombia? Indien neen, waarom niet?

Uit de gegevens die de VS hebben verstrekt en uit eigen observaties is gebleken dat de door de VS uitgevoerde luchtverkenningvluchten uitgevoerd zijn conform het FOL-verdrag.

12

Kunt u aangeven wat Outside COL TTWs precies inhouden?

De term «Outside of Colombias Territorial Waters» is gebaseerd op het VN Zeerechtverdrag (1982). In dit geval betekent «Outside COL TTWs» 12 zeemijlen uit de kust van Colombia.

13 en 14

Bent u bereid aan de Kamer de gegevens ter beschikking te stellen betreffende aantallen en type vluchten en operationele vluchtgegevens zoals de duur van de vlucht, het patrouillegebied en type vliegtuig, gegevens die conform de verdragsafspraken door de VS aan de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied (CZMCARIB) worden gedeeld? Indien neen, waarom niet?

Kunt u een overzicht geven van de gebieden waarboven is gevlogen tijdens de uitgevoerde 700 vluchten?

Deze operationele informatie wordt aan de Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied (CZMCARIB) conform het verdrag verstrekt. CZMCARIB wordt daartoe in detail geïnformeerd over de op handen zijnde operaties vanaf de FOL. Dit gebeurt dagelijks door middel van een gerubriceerd bericht. In dit bericht staan onder meer de operationele vluchtgegevens, het doel van de operatie en het gebied waar de operatie plaatsvindt. Daarnaast brieft de plaatsvervangend commandant van de FOL op Curacao, wekelijks CZMCARIB over de lopende zaken. Op deze wijze bestaat er een goed en transparant beeld op de activiteiten die door de VS vanaf de FOL worden ontplooid. De informatie betreft hooggerubriceerde Amerikaanse informatie en kan om die reden niet aan de Kamer worden aangeboden.

15

Kunt u een overzicht geven van de onderschepte drugs per jaar sinds de start van het FOL-Verdrag?

Ja, zie bijlage.

16

Moet uit de gegeven cijfers worden afgeleid dat een gemiddelde vlucht in het kader van resp. vanaf de FOLs leidt tot de onderschepping van ca 334 kilo cocaïne?

Ja.

17 en 18

Kunt u duidelijk maken op welke wijze de FOL-vluchten bijgedragen hebben aan het onderscheppen van 234 000 kilogram cocaïne, 7000 kilogram marihuana en 36,5 kilogram heroïne?

Kunt u aangeven hoe de vluchten in het kader van de FOLs bijdragen aan het detecteren van cocaïne in containers van vrachtschepen en bolletjesslikkers/koeriers op commerciële lijnvluchten? Kunt u daarom tevens aangeven welke smokkelmethodes daarbij zijn gebruikt (bijv. containers op vrachtschepen, semi-onderzeeboten, vliegtuigen, bolletjesslikkers/koeriers op commerciële lijnvluchten etc.)?

Vluchten vanaf de FOL Curaçao en Aruba spelen een belangrijke rol bij het opsporen, monitoren en overdragen van gegevens inzake drugstransporten aan de met drugsopsporing belaste autoriteiten. Bij het onderscheppen van drugstransporten zijn alle genoemde smokkelmethodes geconstateerd.

Overview of Drugs Intercepted

Year	Kilograms of Cocaine	Kilograms of Heroin	Pounds of Marijuana
2000	95 933	N/A	53 825
2001	119 689	2	32 131
2002	130 312	2	19 091
2003	152 488	37	21 008
2004	219 398	37	12 679
2005	252 391	8	16 305
2006	256 482	42	2 390
2007	213 804	166	11 712
2008	226 248	67	12 912
2009	225 867	32	13 933
2010 (as of 19 Nov)	129 890	61	3 400